

PRENUMERATA:

kosztuje z dostawą
w miejscu:

miesięcznie — 90 Zł.
kwartalnie 2.70 „
półrocznie 5.40 „
rocznie 10.80 „

Poza Tarnowem pocztą:
miesięcznie 1 Zł.

HASŁO

OGŁOSZENIA:

Strona . . . . 180 Zł.
1/2 strony . . . 90 „
1/4 „ . . . 50 „
1/8 „ . . . 25 „
1/16 „ . . . 13 „
1/32 „ . . . 7 „
Przed tekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., po-
szukającym pracy 50% zniżki.

Tygodnik poświęcony sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim.

Naczelny redaktor: Jan Kulesza.

Godziny przyjęć: od 11—13 i od 16—18.

Nr. 9.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Wałowa 1. 19.

Rok II.

Fryderykowi Chopinowi

Ubóstwiałeś ból i tęsknotę jak nigdy nie ubóstwiałeś rozkoszy i przeto pieśń twoja odkrywa prawdziwe piękno „ponad helleńskiej prawdy“ nie w radości, jeno w udręce i tęsknocie zrodzonej.

Słuchając Twojej cudownej muzyki, oddalamy się od realnego życia przeciętnej miernoty i zadowolenia a zdajemy się czynić skruchę za grzechy niepopołnione i pijemy pułch piękna i bólu bezdennej.

W Twojej pieśni przeżywamy Twoje cierpienia, które stają się naszymi, Twoje tęsknoty, które wkradają się w nasze dusze.

I przeto z genjuszów-muzyków jesteś nam najdostępniejszym, bo zdradzasz nam tajemne drgnienia naszej duszy, skryte i pokryte grubą warstwą przyziemną, więc dla nas samych niewidoczne. Wydobywasz z naszych serc kwiaty płomienne, kwiaty granatu, odurzające nas chociażby na chwilę zwrotnością pięknoscią swej szlachetności.

Wszelkie marne instynkta i małe przeżycia niby sokiem z czerwonych płatków

maku, usypiasz w nas i czynisz nas godnymi dostąpienia łaski wchłaniania w siebie wielkiej sztuki. Bo cierpienie płynące ze sztuki oczyszcza i uszlachetnia nas równocześnie i chroni nas od szarej, poziomej codzienności

Cierpiałeś—ale im więcej życie cierpień Ci przysporzyło, tem cudniejsze melodie wydobywałeś z Twojej duszy, która stała się jakoby męnnicą czarnoksiężnika, męnnicą życiowych przeżyć na najczystszy metal poezji muzycznej.

I dzisiaj w duszy każdego kulturalnego człowieka muzyka Twoja drga i przemawia w ten sposób — jak Chrystus swoją świetlaną postacią przemawiał do szarych tłumów, porywając je cierpieniem i miłością.

I kiedy słucham Twoich cudnych tonów, w sercu mojem rodzi się mocna myśl, że człowiek jest dobry.

I w tem tkwi Twój genjusz.

J. K.

nialsze, najpotężniejsze swe dzieła: Preludja — Fantazję F-moll, Poloneza As-dur i Poloneza-Fantazję; sonaty B-moll i H-moll, prócz całego szeregu Nokturnów, Impromptu, Mazurków, przepięknej Berceuse i Barcaroli.

Wyteżająca praca lat ostatnich, tęsknota za krajem, który z całej duszy miłował, rozterki duchowe przyspieszyły kres istnienia Geniusza. Mazurek F-moll jest łabędzim śpiewem wielkiego, cierpiącego artysty. 17 października 1849 roku był ostatnim dniem pobytu między żywymi. Uleciał duch promienisty...

„Imię jego przeszło jak błyskawica, lecz echa tonów, którymi do żywych przemawiał, trwać będą przez pokolenia“.

Helena Silbigerowa.

Uroczysta Akademia ku uczczeniu Fryderyka Chopina odbędzie się w poniedziałek dnia 7 marca o godzinie 8 wieczór, staraniem komitetu obywatelskiego z p. Starostą Dr. Krupińskim na czele, w lustrzanej sali Kasy Oszczędności.

Udział w Akademii biorą Pp. Hanna Dziewińska art. opery, Profesor muzykologii na uniwersytecie Jagiellońskim Dr. Zdzisław Jachimecki i Profesor klasy mistrzowskiej Krakowskiego konserwatorium Wiktor Łabuński. Akompanjament objęła Helena Silbigerowa.

Nie wątpimy, że cały Tarnów pospieszy do sali Kasy Oszczędności, aby złożyć hołd pamięci genialnego mistrza tonów.

FRYDERYK CHOPIN.

Z okazji uroczystej Akademii.

Kilkadziesiąt narodów całego świata cywilizowanego wysłało do Warszawy swych przedstawicieli dla złożenia hołdu Królowi-Duchowi genialnego Polaka Fryderyka Chopina, który z początkiem dziewiętnastego wieku objawszy w dziedzinie tonów tron królewski — berło to po dziś dzień dzierży!

Światło dzienne ujrzał mały Fryderyk w r. 1810 w Żelazowej Woli, jako syn Mikołaja i Justyny z Krzyżanowskich. Nad kolebką Jego stanęły dobre wróżki Geniuszu, mającego zadziwić świat cały, lecz także i złe Parki, które w kwiecie wieku miały tę złocistą nić żywota przeciąć. Chopin umarł w Paryżu w r. 1849. Krótkie Jego życie było wieczystym czynem, nieustającą ofiarą na ołtarzu Sztuki, której był i pozostał najgenialniejszym rzecznikiem i apostołem. Już jako kilkuletni malec zachwycał szczęśliwych mieszkańców Warszawy swymi koncertami, grając z maestrią utwory modnych podówczas kompozytorów, lub improwizując na tematy modnych arj i motywów operowych.

W dziecięcym wieku też jął się twórczej pracy, komponując słynne Rondo C-moll i wariacje na temat „La ci darem la mano“.

Uczył Go początkowo Wojciech Żywny, potem Józef Elsner, poważany podówczas pedagog kompozytor warszawski. Nauka ta trwała do r. 1831. Elsner uznał, że mały Frycek niczego się już w Warszawie nie nauczy, sam radził Mu wyjazd za granicę. We wrześniu 1831-go roku wyjechał Chopin przez Monachjum do Stuttgartu, stamtąd do Paryża. Wieści straszne

o powstaniu dosięgły Go w Stuttgardzie, wywarły one we wrażliwej duszy artysty gromy oburzenia na wieczystego wroga. Namietne te uczucia wyraził Chopin etudą, zwaną rewolucyjną i jednym z preludjów.

W Paryżu znalazł się Chopin w towarzystwie wybitnych indywidualności muzycznych, jak Mendelssohn, Liszt, Berlioz, Kalkbrenner; u tego ostatniego pobierał lekcje gry fortepianowej i chwalił jego metodę pianistyczną polegającą na wyrobieniu lewej ręki. Karjerę wirtuozowską zrobił Chopin w Paryżu szybko, porywając audytorjum, wśród którego znajdowali się niejednokrotnie słuchacze-genjusze jak: Mickiewicz, Słowacki i Heine, głębią swego uczucia, uzmysłowanego w najszczytniej pojętych i idealnie technicznie oddanych warjacjach, polonezach, sonatach i t. d. Na pracy kompozytorskiej, pedagogicznej i występach publicznych czas mijał szybko. Kilka razy opuszczał Chopin Paryż, aby w Marienbadzie zobaczyć się z rodzicami, w Dreźnie z dawnymi przyjaciółmi Wodzińskimi, w Lipsku z Schumanem, który był jego gorącym wielbicielem. W liście z 24-go sierpnia 1837 r. wspomina Mendelssohn, że Chopin bawił niedawno w Londynie i grał precudnie u Broadwooda. Podróże te podkopały i tak już wątłe zdrowie artysty, a hydra nurtującej Go choroby zaczęła ukazywać swe szpony.

Punktem zwrotnym w życiu Chopina było poznanie pani George Sand, kobiety nieprzeciętnej, o wybitnej indywidualności. Wpływ jej na Chopina był nie tak bardzo destrukcyjny, jak ogólnie mniemano; swym wszechstronnym umysłem, niezwykłą inteligencją, lotną fantazją pobudzała, twórczość Mistrza, który właśnie między rokiem 1839—1845 stworzył najwspa-

ZDZISŁAW JACHIMECKI

Fryderyk Chopin

Rys życia i twórczości — Kraków 1927
Nakładem Drukarni Narodowej.

Przepięknie wydane dzieło, obejmujące życie i twórczość Chopina ukazało się na półkach księgarskich.

Znany muzykolog i esteta Zdzisław Jachimecki prof. Uniwer. Jagiellońskiego powiększył literaturę Chopinowską o dzieło pierwszorzędnej wartości, dające czytelnikowi możność wszechstronnego zapoznania się z utworami Chopina, jego sylwetką duchową, jego życiem zewnętrznym, i epoką, na tle której rozwijał się jego genjusz. Literacka strona dzieła o Chopinie jest wykwintna i zdradza pióro wybitnego o europejskiej sławie esseisty, jakim jest Zdzisław Jachimecki. Fryderyka Chopina, Jachimeckiego tłumacza już w Paryżu na francuski i we Wiedniu na niemiecki język.

W żadnym domu kulturalnym nie powinno zabraknąć tego dzieła, tem bardziej, że przy wykwintnym wydaniu cena jego jest zupełnie przystępna. Wszystkie tarnowskie Księgarnie mają Chopina na składzie.

IMIENINY MARSZAŁKA.

Z inicjatywy prezydium magistratu odbyło się w poniedziałek wieczorem posiedzenie reprezentantów tarnowskich stowarzyszeń celem zorganizowania uroczystości w dniu imienin marszałka Józefa Piłsudskiego. Zgromadziło się

około 50 delegatów. Ustalono program w którym zawarte mają być: nabożeństwo w katedrze i synagodze, defilada wojskowa przed starostwem, uroczysta akademja w sali kinoteatru Marzenie i przedstawienie popołudniowe dla wojska, wieczorne dla publiczności. (Dochód z imprez oraz z nalepek przeznaczony ma być podobno na założenie domu poprawy dla nieletnich przestępców.) Do Komitetu ścisłego wybrano pp. Starostę Krupińskiego, Dra Kryplewskiego, prof., Wojciechowskiego prof. Kargóla ppł. Dragata Dyr. Studnickiego, prez. Zw. Leg. Kubicza, Dra Silbigera, prez. Kruczkiewicza, prof. Gorzejowskiego i dyr. Biesiadzką. Skład Komitetu daje gwarancję, że uroczystość zorganizowana będzie wzorowo.

NA RATUSZU.

Prace nad poprawkami list wyborczych dobiegają końca. Listy będą wystawione już w tych dniach do kontroli publicznej na ratuszu. Początkiem maja odbędą się wybory.

Dzisiaj odbyło się posiedzenie Magistratu w sprawie poprawek budżetowych poczynionych przez ustanowioną komisję budżetową. Obrady nad budżetem dobiegają końca i zapewne na najbliższym posiedzeniu Rady budżet na rok 1927—28 będzie uchwalony. — a

Nastroje przedwyborcze.

Prace przedwyborcze partii mieszczańskiej idą wartkim tempem i po linii wytycznej jaką sobie wyznaczyli, Komitet ścisły konferował z żydowskimi delegatami mieszczańskimi i doszli do całkowitego porozumienia.

Liczne zebrania odbywają P. P. S. z Bundowcami. — Mówią że Syoniści odbywają konferencje z przewodcami robotniczymi i idą na duże ustępstwa. Kombinacje wyborcze są u nas zwykle bardzo dziwne i niepewne, więc i toby nas nie dziwiło.

Naogół jak dotychczas wybory idą pod znakiem osobistych aspiracji a nie dobra miasta.

Pouczyć panny przy okienkach.

Musiałem kupić 100 znaczków po 5 groszy. Udałem się więc na pocztę, stałem przy okienku w ogonku i czekałem na swoją kolej. Po długim czekaniu stałem przed oknem. Proszę o 100 znaczków, od setki sprzedaje się na 1-szym piętrze. Cóż robić idę na piętro stoję w ogonku, czekam. Nareszcie moja kolej. Proszę o 100 znaczków, sprzedajemy tylko rano. Na moją uwagę, że jeśli teraz potrzebuję znaczków, nie mogę czekać do rana, odpowiedziała panna niegrzecznie, że to ją nic nie obchodzi.

Czyby p. dyrektor nie pouczył swoje urzędniczki, że przecież one są tam za okienkiem dla tego, aby publiczności udogodzić sprawy sprowadzające ją na pocztę a nie utrudniać. — a

Gwałty i bicia to nie argument polityczny.

Wczorajszy smutny przebieg wyborów do Kasy Chorych, gdzie jednego delegata poturbowano innych zaś wcale nie wpuszczono do sali, tworząc u wejścia huligańską milicję daje nam przykry posmak przyszłych wyborów do Rady miejskiej o ile władze już zawczasu nie pomyślą o bezpieczeństwie obywatela idącego wypełnić swój wielki obowiązek. Pewne grupy i ludzie zapominają że argument pięści już dawno nie przemawia do tłumów i może tylko stworzyć sukces chwilowy, nietrwały, a następstwa gwałtów są zawsze niemiłe i wstyd przynoszą prowodyrom. Smutne wczorajsze wypadki świadczą jeszcze o słusznym i małym wyrobieniu politycznym pewnych jednostek, które sobie nie zdają sprawy że wybory pod presją pięści mogą być nader łatwo unieważnione. — a

Ludzie najbardziej obciążeni pracą.

Każdy się domyśli, że chcę o listonoszach pisać. Biedni ci ludzie rujną sobie tak zdro-

wie, że już po kilku latach służby to inwalidzi lub suchotnicy wypływają błyskawicznie swoje życie. Listonoszy mamy w Tarnowie za mało. Każdy z nich ma do obejścia prawie że kilometrowe rejony. Jeśli doliczymy te setki piątek po których listonosz musi codziennie się drapać zrozumiemy, że straszna ta praca najsilniejszego człowieka w krótkim czasie zniszczy.

Właściciele domów mogliby bardzo skutecznie pomóc tym biednym pracownikom pocztowym, wywieszając w bramie jak to czynią w większych miastach skrzynki zamknięte podzielone na ilość lokatorów i do tych skrzynek listonosze wrzucaliby pocztę dla poszczególnych lokatorów. W ten sposób oszczędziłby sobie listonosz dużo na czasie i nie marnowałby sił na drapanie się po piątach.

Mały koszt — a duża pomoc.

Gorące wybory w Kasie Chorych.

W ostatni poniedziałek rada Kasy miała na porządku dziennym obrad, kooptacje nowych członków w miejsce wylosowanych.

Już przed zebraniem zapowiadano że strony socjalistów i bundowców jakąś niespodzianką na to zebranie.

Wylosowano przecież dwóch czołowych przywódców partii pp. Ciołkosza i Klugera i miała się potoczyć walka o to aby za wszelką cenę wymienieni odzyskali swoje mandaty.

Zaraz na początku posiedzenia chadecy zaznaczyli, że do lokalu nie można się dostać. Tak źle nie było, mimo to wielu na zebranie nie przybyło. Posiedzenie rozpoczęło normalnie, na przewodniczącego wobec choroby zwyczajnego przewodniczącego oraz jego zastępcy wybrano przeciw postawionemu przez chadeków p. Juszkiewiczowi p. R. Szumskiego.

Brakowało na zebraniu kilku żydów. X. Paryło stwierdza, że ich nie dopuszczono na zebranie i zaznacza, że wraz ze swymi stronnikami opuszcza zebranie a przeciw wyborom wniesie protest. Ponieważ do wyborów potrzebna jest przynajmniej połowa delegatów z grupy ubezpieczonych a taki komplet był, przystąpiono do wyborów, w których oczywiście przeszli socjaliści i bundowcy.

Z grupy ubezpieczonych osób cztery z p. Klugerem na czele a z pracodawców p. Ciołkosz oraz Łachecki.

Przed lokalem obity został dotkliwie p. Honig.

A teraz po sprawozdaniu parę słów objaśnienia.

Kasa Chorych stała się u nas terenem najbardziej zaciętej walki partyjnej. Tutaj spotykają się dwa o wpływy w sferach ubiegające się obozy chadecy i socjaliści. Językiem u wagi są delegaci żydowscy. Walka jak widzimy ze sprawozdania przybiera coraz ordynarniejsze kształty. Wszelkie kombinacje w celu zdobycia wpływów są tam możliwe. Chadecy, którzy w walce wyborczej wysunęli hasło walki ze żydami i jeszcze dzisiaj stoją nam w pamięci afisze z karykaturami żydów, obecnie idą z nimi wspólnie, przeciwko socjalistom.

Rozgorczeni tym są głównie robotnicy żydowscy, którzy nie chcą darować swym współwyznawcom ugody z Chadekami i w sposób co najmniej nieparlamentarny a szczerze mówiąc brutalny, chcą przeciwdziałać temu nowemu połączeniu.

Kombinacje i połączenia wynikają podobno głównie z przyczyn natury osobistej. Nie chodzi o taktykę partii ale o interes jednostek. Podobno w grę wchodzi kwestie zamówień w nadbudowanym piętrze budynku, spodziewane a nie otrzymane mandaty na radzie miejskiej i tp.

Stosunki w Kasie dają nam jednak przedsmak tego, jak będzie wyglądała przyszła rada miejska, kiedy partyjne motywy pokierują wyborami.

Protest wniesiony przez Chadeków ma podobno duże szanse, więc będziemy niedługo świadkami gorących dalszych walk o wejście p. Ciołkosza do rady.

Do awantur jednak na przyszłość już nie dojdzie, walczyć się będzie słowem a nie pięściami.

W dzień posiedzenia zebrała się przed lokalem Kasy gromada robotników przeważnie bundowców groźną przybierając postawę. R.

Naokoło Chorzowa.

Bawi obecnie w Warszawie ks. Sanguszko z którym ma Rząd podpisać kontrakt na zakupienie gruntów pod budowę fabryk.

Rząd zaś nie może przystąpić do podpisania kontraktu zanim nie stworzy podstawy prawnej danego przedsiębiorstwa. Toczą się intensywne obrady na temat jak się mają zorganizować fabryki mające stanąć w Tarnowie. Przeważa zdanie że przedsiębiorstwa mają stanowić osobny obiekt prawny t. zn. jak Bank Polski z Radą nadzorczą i komisją Rządową na czele. Jest nadzieja że obrady niebawem się skończą i Rząd będzie mógł przystąpić do podpisu kontraktu z ks. Sanguszką. — a

Jeszcze Chorzów.

(Mały fejteton.)

Niema takiego kąta w Tarnowie, gdzieby nie mówiono o sprawach chorzowskich. Fryzjer, właściciel kawiarni, sklepikarz. Wszyscy powtarzają w kółko to magiczne dla nas słowo, każdy się pyta: Ilu? gdzie? kiedy? i t. d., każdemu się śni. Chorzów, dolary, dolary, Chorzów — i tak w kółeczko!

Ludzie się roznamiętniają i ślina im z ust cieknie, tak pewni są, że ten „Chorzów“ to tylko dla ich kieszeni.

Niema więc nic dziwnego, że i naszym panom Chorzów nieco pokręcił w głowie. Przypadł im bardzo do gustu tak, że teraz chyba 3 hasła są aktualne:

Niech żyje karnawał!

Niech żyje Chorzów!

Precz ze szopką!

tak wykrzykują nasze dziewczynki.

Każdy szuka w Chorzowie interesów. Nasze panienki też szukają interesów! Przecież przybędzie tylu nowych inżynierów, urzędników i t. d. — zawsze jaka setka nowych twarzy, facjat dotychczas niewidzianych na tarnowskim bruku.

Ja także myślę o Chorzowie! A kiedyś szedł parę dni temu ulicą, spotkałem moją dobrą znajomą pannę X. Zaczęła ona rozmowę krytyką p. burmistrza i zarządu gminy. Zdębiałem — przecież z nią się zawsze realnie rozmawiało. Zdziwiony pytam się o powód, a moja znajoma odpowiedziała drżącym głosem i ze łzami w oczach: „Cóż pan myśli, my się w tym Tarnowie zanudzimy, wciąż ci sami chiopecy (a mówiąc nawiasem nie ma ani jednego godnego chłopaka w Tarnowie) wciąż ten sam monotony Danzing w Secesji lub n. Freimanna, a tu nadarza się sposobność, wprost idealna okazja, pomyślcie tylu świeżych mężczyzn (gdyby nawet 50% było żonatych) a zarząd magistratu zamiast to już zrobić, czeka, aż się ci przyszli chorzowscy urzędnicy zestarzeją, albo co gorsze pożenią.

Można przecież zwarjować!

Mniejsza o rozwój miasta, ale dla nas... dla nas powinniście to zaraz zrobić, znając naszą sytuację.

Tu moja znajoma nie mogła się już wstrzymać i zaczęła szlochać na głos. Próbowałem ją wszelkimi środkami uspokoić i pocieszać, że jeszcze nie wszystko stracone, że to wnet będzie i t. d.

Wszystko na nic, bo ona nie przestawała szlochać i tylko słysząc było słowa: „Kto wie, czy co z tego będzie. Wy pewnie z zazdrości to wszystko skróćcie. Mężczyźni, wszyscy tacy“ i t. d.

Obcegowski.

Panowie z monopolu tytoniowego

są dla biednych robotników i olbrzymiej masy bezrobotnych niełaskawi i nie wysyłają taniego tytoniu fajkowego t. zw. machorki do miast lecz tylko po wsiach, a biedny bezrobotny jest zmuszony kupować tytoń za 50 gr. Również cennie, te najtańsze papierosy obliczone dla najbiedniejszych mas proletariackich, jakby na złość dla małopolan są w bibułce glicerynowej, której małopolanin nie znosi. Pocóż więc te szyskany?

Na ekranie życia.

Ze śledziem dzisiejszym zakończy się huczny karnawał tarnowski i ludziska powoli zaczną wykupywać z lombardu, pozastawiane w celach

reprezentacyjnych zegarki i pierścionki i nawet biedny Kajtuś od Skolimy zacznie nieco wcześniej przychodzić do cukierni i nie będzie zamiast kawy podawał jajecznicę. Bawiono się naogół w Tarnowie dobrze, kilka panien znalazło mężów, reszta się pociesza, że na św. Józefa także będzie zabawa.

W ostatnią niedzielę widzieliśmy cały dzień orszaki weselne, wiodące rozradowane młode pary do kościoła — znak, że czasy się poprawiają, skoro mężczyzna może sobie taki kłopot brać na głowę.

Ja się tylko dziwię, gdzie te wszystkie młode pary będą mieszkając, skoro baraki dla bezdomnych nie są jeszcze urządzone, a o innych mieszkaniach niema mowy.

Skoro mowa o mieszkaniach, to chciałbym się dowiedzieć, co za legenda czyni dom pod nazwą „kociego zamku” na ulicy Różanej niezamieszkałym. Wartoby, aby odpowiednie czyniki tem się zajęły i oddały dom ten do użytku bezdomnym urzędnikom.

Przyszedł do redakcji jakiś jegomość z teczką i lepi ci kartkę na mojem nowym biurku. Patrę jednym okiem, nic nie mówię; wyjmuję drugą kartkę, lepi na lustrze, jak lew rzuca się na maszynę do pisania i nalepia kartkę. Tu już nie mogłem wytrzymać i krzyczę: Po co pan do cholery oblepiasz meble? — Czyś pan tapicer? A on staje jak Napoleon w febrze i krzyczy: Jestem egzekutorem sądowym i jeżeli pan natychmiast nie odda 500 dolarów, wszystko panu zabiorę. Zdebiłem... Kto był taki głupi pożyczyc mi 500 dolarów. Takiego na całym świecie nie ma. Albo może? Niech się który z czytelników zgłosi. Po długich dyskusjach doszliśmy do przekonania, że to nie o mnie wcale chodzi, że p. komornik omylił się o piętro — kozikiem musiał starowina kartki odlepić. Ja zaś miałem przez chwilę posmak wielkości, że to komuś jestem 500 dolarów dłużny.

Wszystko żyje pod znakiem Chorzowa kupują grunta za mostem, bo tam będą się rozbudowywać, planują nowe kawiarnie, restauracje, kluby — wogóle ruch w mieście. Tylko gotówki to jak nie było, tak nie ma.

Magistrat odgrażał się, że jak tylko ziemia ukaże swą czerń z pod śniegu, to zaraz budować będzie. I stanie rzeźnia, dwa domy, hale targowe, wygodki, łaźnie, słowem wszystko, co potrzeba — ale zdaje się, że jednej drobnej rzeczy naszemu magistratowi brak — gotówki. W kasach są puszki, a o pożyczce nie wiele słychać, więc bardzo się obawiam, że ruch budowlany będzie — ale w Anglii.

Chmury wyborcze już się rodzą. Wczoraj na wyborach do Kasy Chorych stłukli głębię jednemu z delegatów. Czy to ma być preludjum do przyszłych wyborów miejskich? J. K.

! K A R N A W A Ł !

Dobijamy już do portu spokoju po okresie karnawałowych wesołości.

Morze nie było zbyt rozradowane parę wyższych fal wesołości, ale przeważnie mętnie i spokojnie. Na najwyższej fali znaleźliśmy się ostatniej soboty. Słusznie! koniec powinien wypaść najgodniej.

Maskarada Tarnovii.

W sali Sokoła nareszcie raz naprawdę gustownie udekorowanej (zauważyliśmy pod tym względem stałą poprawę a jeszcze rok a sale Sokoła zaczęły konkurować z Kasynem) zebrało się dużo publiczności przeważnie w maskach aby spędzić bez troski jedną z ostatnich karnawałowych nocy!

Muzyka wojskowa grała nie nadzwyczajnie, ale często i bez pauz co pozwalało tańczącym na gruntowne wyzyskanie czasu.

Masek dużo kilka naprawdę bardzo gustownych i pomysłowych.

Nagrodę we formie kosza kwiatów otrzymała p. Skowronowa za bardzo miłą dla gospodarzy maskę Tarnovii.

Poza nią wybijały się następujące kostjумы: p. Pankówna coś jakby bajadera z bardzo efektownym ubraniem głowy i po raz pierwszy pokazane mi w Tarnowie malowidłami na nogach, p. Małotówna jako „Hasło” (numer 20 groszy!) naturalnie że od Redakcji to ona otrzymalaby nagrodę, p. Ungarówna i Waloniówna, które chociaż się nie zde-maskowały poznane były ogólnie. Dwie siostry Kozikówny obie w bardzo kosztownych efektownych kostjumach, jako rumunka i djabeł P. Gawronówna w barwnym stroju. Oryginalna lalka na wózku za-

prezentowana przez p. Cholewiankę, aś karo p. Fornalowej bardzo troskliwie wykonany kominiarczyk, a dalej cały szereg bajader, arlekinów i miłych choć nie nie oznaczających kostjumów.

Z niemaskowanych p. Golonkówna i Żmudzianka wyglądały b. dobrze, pierwsza w białej, druga w ciemnej sukience.

Z panów najmiłszy kostjum zaprezentował cukiernik, który rozdając po sali czekoladki i ciastka miłe zostawił wspomnienia. Ktoś puścił bajkę iż czekoladki mieszczą w sobie środek na rozwolnienie i że dzięki temu zabawa skończy się b. wcześnie. Apasz p. Mikulski był co najmniej typowy a jego tańca ślicznie zgadzały się ze strojem. Dobry był p. Śledź jako rosyjski oficer.

W świetle reflektorów zabawa prezentowała się świetnie. A tylko to że wszyscy choć zamaskowani znali się świetnie, odbierało zabawie charakter maskarady wielkomiejskiej.

Wśród panów zauważyliśmy p. p. Dyr. Gładyszowskiego, inż. Vayhingera, Dra Lubienieckiego, Dyr. Bandurę, Dyr. Starostkę, R. Ciastonia i innych.

Bawiono się do 9 tej rano, pod koniec przy dźwiękach ad hoc zestawionej orkiestry, a tylko bufet na znak końca miesiąca nie szedł zbyt dobrze.

W Gwieździe.

Zabawa czeladników masarskich, b. wesoła b. długa z bardzo dobrym bufetem i tak wesoła jak nigdzie.

W sali p. Freimana.

Zabawa taneczna, rękodzielników żydowskich stow. Jad-Charucim. Pełniuteńka sala ledwo pomieściła ochotnych do zabawy, która wypadła znakomicie.

W sali hotelu Soldingera.

Herbatka na żyd. fundusz narodowy. Powtórzenie zabawy z poprzedniego tygodnia znowu pełno ale nie rekordowo.

W następnym numerze kilka śledzi i łamie pióro karnawałowe. N a r e s z c i e !! R.

Kronika.

Staraniem Powiatowego Koła Związku żyd. inwalidów odbyło się w niedzielę w wielkiej synagodze nabożeństwo ku czci żydów poległych w wojnie 1914 — 1921 r.

Podniosła mowę wygłosił por. inw. p. Goldberg. Na uroczystości zauważyliśmy p.p. star. Jaegermana, Dra Mütza, mjr. Zakszewskiego mjr. Wyrwińskiego Dra Spanna p. Wilczyńskiego i innych.

5 marca w sali Sokoła I urządzony będzie „Wieczór fantazji i rzeczywistości” Wśród wielu atrakcji zadziwi zebranych „Balet figurek zegarowych” Bałuckiego — „Na łonie natury” oraz baśń „Boruta na Łysej Górze” układu kom. Szporka.

Dobry cel budowy domu zdrowia dla młodzieży tak dziś potrzebnego i dobra obsada ról JWP. Kopffowa, Okoniowa, Kopeciówna, Sworzeniówna, Doboszyńska, Wilczyńska, Jachna, Kawalerski, Kwiczala, Szydek, Znamirowski oraz balety układu inż. Okoniowej z dostateczną reklamą dla powodzenia imprezy.

We środę w szkole odczyt p. Chadałskiego „O dekoracji domów” jako zapoczątkowanie odnośnej akcji ze strony tut. Tow. Ogrodniczego.

We czwartek kino Marzenie. Odczyt Dr. Schützera.

Zagadka kobiety. Osoba prelegenta znanego mówcy i możliwość usłyszenia jego obserwacji w tak popularnym temacie zgromadzi cały Tarnów kulturalny.

Onegdaj wybuchł pożar w tartaku ks. Sanguski lecz został w zarodku stłumiony. Szkody bardzo nieznaczne.

Sezonowy złodziej. Wczoraj skradziono 4 beczółki śledzi sardenek i moskali w hurtownym składzie Katza.

Antoni Wolas chciał się wzbogacić kosztem Franciszka Kijewskiego z Radomyśla i wyciągnął mu z kieszeni 700 zł. Policjant jednak czuwał — zobaczył i powędrował do paki.

W drodze między Tarnowem a Dąbrową skradziono tytoń z wozu — Sprawcę złapano — tytoń odebrano.

Teatr Premier Karola Adwentowicza zgotował Tarnowianom zebrany 28 b. m. w sali Sokoła prawdziwą ucztę artystyczną, zagrany koncertowo świetną komedię bieżącego repertuaru warszawskiego i krakowskiego „Mecenas

Bolbec i jego mąż”. Pierwszy raz mieliśmy sposobność oglądania i, wyznać należy, podziwiania Adwentowicza w komedji. Jego bujny, o szerokim rozmachu talent, doskonale podołał roli męża, mecenasa Bolbeca; męza utrapionego domowymi kłopotami, kucharkami, serwetkami, chorem ciotkami, męza, czekającego godzinami w poczekalni swej słynnej żony, zmuszonego do chwilowego nawet zdradzania tej „wielkiej” żony, lecz w końcu umiającego tę przemądrą żonę do siebie nawrócić — a czyniącego to wszystko z taką wirtuozowską maestrią aktorską, że publiczność zaśmiewała się serdecznie, przeżywając z panem Bolbekiem wszystkie jego perypetje duchowe.

Bardzo dobrym w typie mecenasem Bolbec była pani Irena Grzywińska, artystka warszawskich teatrów. Wyrazista dykcja, swada oratorska, doskonałe ruchy i świetne warunki zewnętrzne, złożyły się na bardzo dobrą całość. Gdy mecenas Bolbec przeistoczył się w światową kobietę i zaprezentował swe paryskie tualety, to już zachwytem nie było końca. Świetną sylwetkę gąski „skondensowanej kobiecości” stworzyła p. Mielęcka, wzywając się zupełnie w swą trudną rolę. Przepysznym, przy otwartej kurtynie oklaskiwanym Roubiscaulem był p. Rastan, wywołujący salwy niemiłkającego śmiechu jako uznania dla swej sztuki scenicznej. Pani Janecka jako kobieta-doktor, nie przestająca nawet w salonie być lekarzem, pełny temperamentu wulkanicznego sekretarz p. Tański i nawet miła służąca Julia, tworzyli koncertowy wprost zespół. Grano bez suflera w szybkim tempie komedjowem.

Trudno jest zaiste nie pisać satyry na tarnowskie społeczeństwo, które nie pospieszyło tłumnie na imprezę, na której czele stoi tej miary artysta co Adwentowicz. Wprawdzie zawiniła tu wiele nieudolna reklama. Mamy nadzieję, że gdy znów Adwentowicz z tym samym zespołem do nas zawita, wtedy sala Sokoła nie pomieści tłumów publiczności.

WALNE ZEBRANIE SOKOŁA.

Ktoby porównał zebranie zeszłoroczne z onegdajszym zobaczyłby jaką różnicę między pracą dzisiejszego a dawnego zarządu. Teraz słów nie wiele a prac dokonanych dosyć a przedtem... Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania więcej zabrało czasu niż całe dzisiejsze zebranie. Zarząd spotkał się tylko ze słowami uznania i bez zmian przegłosowano przedstawioną przez niego listę kandydatów.

Ze sprawozdania dowiedzieliśmy się że rok poprzedni zeszedł przedewszystkiem na regulowaniu spraw finansowych Towarzystwa. Obecnie skoro te podstawy są ugruntowane, przedsięwzięte będą inne prace. Chlubą Towarzystwa jest tegoroczna działalność sekcji piłki nożnej Tarnovii. Zdobycie miejsca w klasie A ma wielkie finansowe znaczenie dla całego Towarzystwa. Boisko będzie urządzone wzorowo.

Towarzystwo posiada 320 członków, na zebranie przybyło jednak zaledwie około 50 osób. Czasy wojny i mobilizowania partji przeminęły. Oby bezpowrotnie.

Zebraniu przewodniczył wzorowo Dr. Lubieniecki prezes Towarzystwa, sekretarzował p. Hajdukiewicz.

Ze sportu!

Walne posiedzenie podokręgu tarnowskiego, mimo uchwały krakowskiego zarządu wyznaczającego je na 27 bm. nie odbyło się, nie zostało nawet ogłoszone. Z winy sekretariatu związku krak. lub kierownictwa podokręgu. Przypuszczamy że winni będą ukarani, gdyż według statutu termin walnego zebrania ma przypaść na 14 dui po zebraniu Okręgu. Termin ten i tak zlekceważono a dalsze odwołanie zebrania nie pozwala na odpowiednie przygotowanie nadchodzącego sezonu. Kierownictwo ma się składać z 3 osób, co jast stanowczo za mało, już toczą się między klubami pertraktacje co do obsady tych miejsc.

Roztrzygnie rozumi się stanowisko Tarnovii.

ODESZLI

Władysław Jaśkiewicz em. radca dworu zmarł w 80 roku życia.

Bardzo ceniony obywatel i znakomity prawnik był przez długie lata marszałkiem powiatu tarnowskiego.

Stanisław Radwan Machalski, Sodalis Marianus, długoletni członek Zarządu cechu krawieckiego, zmarł w 80 roku życia. Powszechnie ceniony i szanowany obywatel, był ojcem znanego pedagoga, Tadeusza Machalskiego prof. II. Gimnazjum.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Posiedzenie Rady m. z dn. 2. III.

Przy pełnym udziale członków Rady odbyło się posiedzenie, na którym kilka nader ważnych spraw przy niebywale ożywionej dyskusji zostało przeprowadzonych.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania referował p. wiceb. Dr. Mütz sprawę właśnie wykończonego baraku dla bezdomnych, zawierającego 32 izb pojedynczych i jedną wielką salę. W pojedynczych izbach umieszcza się 32 rodziny, w wielkiej zaś sali zamieszkają samotne kobiety. Samotni mężczyźni pozostaną w barakach starych na Pogwizdowie. Opłata miesięczna za rodzinę wynosi 6 zł., za osobę samotną 2 zł. Niestety barak zmieści tylko kilkadziesiąt ludzi, a podania wniosło 470 rodzin bezdomnych. Magistrat chcąc więc przystąpić do adaptacji drugiego baraku, prosi Radę o uchwalenie na ten cel sumy 20.000 zł. Suma została uchwalona. Z dyskusji pp. Radnych dowiadujemy się, że nowy barak przedstawia duże braki: drzwi są

nie do użycia, okna za wysokie, mało światła i t. d. Rada zwraca się do Magistratu, aby komisja zbadała wszystkie te braki i wezwła przedsiębiorcę do uskutecznienia poprawek, względnie nie wypłaciła przedsiębiorstwu reszty sumy, dokąd budynek nie będzie w należyтым porządku.

Rzadko ożywiona polemika toczyła się w sprawie skreślenia 5% z 15% dodatku komunalnego dla urzędników magistratu który to dodatek został im w styczniu przyznany. Wobec tego że Rząd przyznał urzędnikom 10% dodatku — magistrat uważa za wskazane dodatek komunalny o 5% obniżyć. Zabierają głos asesor Ciołkosz, Dr. Skowroński, Dr. Silbiger, Margulies i Żarek. Wszyscy przeciwni obniżeniu dodatku. Po długiej dyskusji Rada uchwaliła pozostawić urzędnikom tak etatowym jako i nie etatowym 15% dodatku komunalnego oraz 10% dodatku urzędowego. W rubryce budżetu wyniesie to rocznie 38.000 zł. nadwyżki.

Dalej referuje asesor Jakubowski w sprawie obniżenia czynszu p. Hellerowi za mieszkanie w domu fundacji dla podupadłych mieszczan.

Głosują tylko radni chrześcijanie.

Czynsz obniżają do 175 zł. i pozostawiają lokal Hellerowi na dalsze 2 lata.

Żywiolową burzę wywołał p. Lichtblau prośbą o koncesję na prowadzenie kina.

Imieniem inwalidów wystąpił p. Wilczyński, który w długim referacie przypomniał Radzie krwawe ofiary inwalidów i przyrzeczenia, jakie imieniem miasta ś. p. b. Dr. Tertil walczącym i ich rodzinom składał.

Asesor Ciołkosz w dłuższym przemówieniu sprzeciwiał się nadaniu koncesji Lichtblauowi uważając, że koncesje takie należą się w pierwszym rzędzie inwalidom. Radny Dr. Skowroński spotykał się na dzisiejszym posiedzeniu kilkakrotnie na jednej zgodnej platformie z przedstawicielami dwójki, co go samego niewymownie zadziwiło. Sprawy jednak wymagały tego ponadpartyjnego uzgodnienia, a koncesja Lichtblaua była stracona z chwilą kiedy inwalidzi wystąpili z poważnym i rzeczowym protestem. Po długich bardzo gorących dyskusjach Rada jednogłośnie odmówiła koncesji na kino p. Lichtblauowi. Następne posiedzenie budżetowe odbędzie się w sobotę 5 marca.

J. K.

Przedsiębiorstwo elektrotechniczne Czesława Bandury

TARNÓW, Pasaż Tertila

Telefon Nr. 95.

Rok założenia 1917.

Budowa urządzeń elektrycznych: siły, światła, telefonów, sygnalizacji, radjo. — Sprzedaż materiałów elektrycznych, motorów, żarówek i t. d.

WARSZTAT REPERACYJNY MASZYN ELEKTRYCZNYCH.

Wykonanie solidne!

Montaż fachowa!

—: Kosztorysy i porady na żądanie gratis. —:

Juljusz Silbiger i Syn

Plac Katedralny Tarnów Plac Katedralny

SKLEP FABRYCZNY
WÓDEK, LIKIEROW I RUMU

najlepszej jakości i po tanich cenach.

Prawdziwe i tanie **WINA** węgierskie, francuskie
prawdziwe **MIODY**.

„KRYSTAŁ”

ul. Wałowa 4.

- Przyjdź do nas na herbatę.
- Nie mogę.
- Będą ciasta, torty i herbatniki „Kryształ”.
- Przyjdę!

HOTEL SOLDINGERA

ul. Goldhammera 1. — Tel. 255.

Pokoje dla podróżnych z całym komfortem, hotel świeżo odnowiony. Wielka sala na wesela i zabawy.

—: Ceny przystępne. —:

Braw i Bernknoff Fabryka kapeluszy

Tarnów, Plac Dożywocie 2.

„SILCARBO”

ZJEDNOCZONE KOPALNIE
GÓRNOŚLĄSKIE

ul. Kaczkowskiego 7.

Węgiel górnośląski w cenie
zł. 4.50 za 100 kg.

JAŚNIEJ SŁONCA NAJLEPSZA ZAPRAWA DO PODŁÓG

ODWIEŻA ZNIŻCZONE POADZKI, LINOLEUM
I FARBUE MOMENTALNIE BIAŁE PODŁOGI
NA MAHOŃ LUB ORZECH CIEMNY.

Wszędzie do nabycia!

IZRAEL OSTERWEIL KRAWIEC

ul. Lwowska

Wykonuje wszelkie roboty
roboty krawieckie z własnej
i dostarczonej materji.

Robota solidna — Obsługa rzetelna.

Rok założenia 1889.

Maks i Sam. Dintenfass

Międzynarodowe transporty

Uskutecznia przeprowadzki własnymi wozami meblowymi po cenie —: nach przystępnych. —:

NADESLANE.

Podajemy do wiadomości, że firma „SILCARBO”, której właścicielem jest Salomon Klein młodszy, a dostawcą Filip Blatt z Krakowa ogłaszając swój węgiel po cenie 4.50 może to jeno dlatego czynić, że nagromadziła w czasach eksportu węgla wielkie ilości w różnych gatunkach, tak krajowych jak i górnośląskich i chce się tego zapasu pozbyć, a z chwilą wyczerpania powróci do normalnych cen, gdyż węgiel na razie w kopalniach nie potaniał.

Węglarze w Tarnowie.

Do nabycia w Tarnowie:

u B. Doskowskiego ul. Krakowska 2

NADESLANE.

Poszukuje się do wypożyczenia pianina o dobrym tonie.

Zgłoszenia ul. Lipowa 29 Maisel.

PANNY piszącej na maszynie (początkującej) poszukuje się.

Zgłoszenia w Adm. „Hasła”.

SZOPKA TARNOWSKA

ukaze się niebawem drukiem.
Do nabycia u J. Piszka i we wszystkich księgarniach.

Cena 2 Złote.

Wydawca: Jan Kulesza.
Odpow. redaktor i sekretarz Red.:
Mieczysław Rozwadowski.
W drukarni L. Styrny w Tarnowie.

CZYTAJCIE **HASŁO** Nr. 9.

zawiera:

Fryderykowi Chopinowi.

H. SILBIGEROWA: Fryderyk Chopin.

ZDZISŁAW JACHIMECKI: Rys życia i twórczości.

Program Uroczystej Akademji.

Imieniny Marszałka.

Na Ratuszu.

Nastroje przedwyborcze.

Pouczyć panny przy okienku.

Gwałty i bicia to nie argument polityczny.

Ludzie najbardziej obarczeni pracą.

Naokoło Chorzowa.

Gorące wybory w Kasie Chorych.

Jeszcze Chorzów.

Panowie z monopolu tytoniowego.

Na ekranie życia.

Teatr.

Kronika.

Karnawał.

Ze sportu.

Walne zebranie Sokoła.

Ostatnie posiedzenie Rady.

Do nabycia wszędzie!

Cena Nru **20gr.**

CZYTALNIA

Mr. 2.

Mr. 2.

Wydawnictwo:

Fryderykowski Chopinowski.

II. WYDAWNIKTWO: Fryderyk Chopin.

WYDAWCA: J. J. BILBILSKI: Rybny rynek i 17.000.000.

Program (rozprawy) Akademii.

Imieniny Marszałka.

Następnie przedyskutujemy.

Na zakończenie.

Wszystkie uwagi proszę zgłaszać.

Główny i bieżący to nie argument polityczny.

Także najbardziej obciążony punkt.

Naszkic choroby.

gorące wyborny w Kasie Chorob.

Jeszcze chorób.

Pracownicy z monopolu tytoniowego.

Karnawał.

Na ekranie życia.

Na sport.

Kronika.

Wzrost.

Wzrost: Xobranie: 30.000.

Wzrost: Xobranie: 30.000.

Do nabycia wszędzie!

Cena 20 gr.